

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **PARS Děčín spol. s r. o.**, IČO: 61539007,
sídlem Slovanská 898/44, 405 02 Děčín,
zastoupená advokátem JUDr. Karlem Vlčkem, Ph.D.,
sídlem U Hostavického potoka 787/37, 198 00 Praha 9,

proti

žalovanému: **Generální ředitelství cel**,
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha,

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1756-4/2021-900000-311 a ze dne 25. 2. 2021, č. j. 122200/2021-900000-311,

takto:

- I.** Návrh žalovaného na přerušení řízení **se zamítá.**
- II.** Rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1756-4/2021-900000-311, a ze dne 25. 2. 2021, č. j. 122200/2021-900000-311, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III.** Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení o žalobě a kasační stížnosti vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Afs 119/2023 v celkové výši 33 756 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1756-4/2021-
Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

900000-311, (dále jen „napadené rozhodnutí č. 1“), jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzen dodatečný platební výměr Celního úřadu pro Ústecký kraj (dále též jen „celní úřad“) ze dne 19. 2. 2020, č. 62/2020/0501/15, č. j. 200871-8/2019-620000-51, (dále jen „dodatečný platební výměr č. 1“), kterým bylo žalobkyni dodatečně vyměřeno clo ve výši 360 756 Kč, tj. ve výši rozdílu mezi částkou cla původně vyměřenou rozhodnutím v celním řízení ev. č. 17CZ62000010MXRK49 ze dne 6. 1. 2017 ve výši 0 Kč a částkou cla nově stanovenou ve výši 360 756 Kč.

2. Současně se žalobkyně podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2021, č. j. 122200/2021-900000-311, (dále jen „napadené rozhodnutí č. 2“), jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzen dodateční platební výměr celního úřadu ze dne 20. 2. 2021, č. j. 53503/2020-620000-41, (dále jen „dodatečný platební výměr č. 2“), kterým byla žalobkyně podle čl. 114 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu Rady č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní kodex“) vyrozuměna o předpisu úroků z prodlení ve výši 34 481 Kč, který byl stanoven na základě platební povinnosti doměřené žalobkyni dodatečným platebním výměrem č. 1.
3. Žalobkyně se v žalobě zároveň domáhala toho, aby soud zrušil také zmíněné dodatečné platební výměry č. 1 a č. 2 a uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

4. Žalobkyně v žalobě uvedla, že od společnosti Maxim Tubes company Pvt. Ltd. (dále jen „Maxim Tubes“ nebo „dodavatel“) zakoupila 279 kusů ocelových trubek v hodnotě 18 569,40 EUR (dále též jen „zboží“). Zboží bylo dovezeno lodní přepravou do Hamburgu a poté do České republiky. Celní úřad přijal dne 6. 1. 2017 celní prohlášení žalobkyně s návrhem na propuštění zboží do volného oběhu a současně vydal platební výměr pod ev. č. MRN 17CZ62000010MXRK49, kterým určil clo ve výši 0 Kč. Dne 14. 8. 2019 zahájil celní úřad u žalobkyně kontrolu po propuštění zboží se zaměřením na ověření správnosti deklarovaného původu zboží a správnosti zaúčtovaného cla. O průběhu a výsledcích kontroly po propuštění zboží byla sepsána zpráva o kontrole po propuštění zboží ze dne 18. 2. 2020, č. j. 200871-14/2019-620000-51 (dále jen „zpráva o kontrole“). Poté celní úřad vydal předmětné dodatečné platební výměry, jimiž doměřil žalobkyni clo ve výši 360 756 Kč a žalobkyni vyrozuměl o předpisu úroků z prodlení.
5. Žalobkyně v žalobě především namítala, že dodatečným platebním výměrem č. 1 doměřené clo jí bylo oznámeno až po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty pro doměření cla. Měla přitom za to, že v daném případě nedošlo k prolomení této zákonné prekluzivní lhůty, neboť žalobkyně se žádného jednání postižitelného trestním právem nedopustila a žalovaný dovodil, že jednáním zúčastněných osob došlo ke spáchání podvodného jednání pouze v obecné rovině. Dále žalobkyně poukazovala na to, že správnost postupu žalobkyně a ostatně i dodavatele byla potvrzena závěry obsaženými v prováděcím nařízení Komise (EU) ze dne 15. 11. 2017, č. 2017/2093, o ukončení šetření možného obcházení antidumpingového opatření uložených prováděcím nařízením Rady (EU) č. 1331/2011 na dovoz některých bezešvých trubek a dutých profilů z nerezavějící oceli pocházejících z Čínské lidové republiky dovozem zasílaným z Indie bez ohledu na to, zda je u něj deklarován původ z Indie, a o ukončení celní evidence tohoto dovozu uložené prováděcím nařízením Komise (EU) 2017/272 (dále jen „Nařízení 2093“). Žalobkyně zdůraznila, že pokud je třeba k trestnosti činu podvodu a kráčení daně úmysl, poté za situace, kdy se všechny strany mohly domnívat, že jednají právně správně (v Nařízení 2093 bylo uvedeno, že výroba bezešvých Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

trubek v Indii měla svůj hospodářský důvod, dodavateli žalobkyně bylo státními úřady Indické republiky vystaveno Osvědčení o původu a Soudní dvůr EU ve své judikatuře připustil, že je možné získat nepreferenční původ zboží i v případě, kdy nebyly splněny podmínky stanovené v příloze prováděcího nařízení celního kodexu za předpokladu, že došlo k podstatnému opracování výrobku tak, že došlo ke změně jeho vlastností, není podle žalobkyně zjevné, kdo a s jakým úmyslem v nyní projednávaném případě trestně jednal a v čem konkrétně spočíval úmysl zkrátit clo a dopustit se podvodu.

6. Žalobkyně upozorňovala i na skutečnost, že dne 30. 11. 2020 a dne 3. 2. 2021 žádala ve smyslu čl. 119 Celního kodexu o prominutí cla. Žalovaný o této žádosti nerozhodl, a to ani v napadeném rozhodnutí č. 1, ani v napadeném rozhodnutí č. 2. Nevypořádání se s návrhem na prominutí cla považovala žalobkyně za porušení jejího práva na spravedlivý proces.
7. Dále žalobkyně namítala, že žalovaný nesprávně vyložil Nařízení 2093. Nesouhlasila s názorem žalovaného, že šetření prováděné Komisí, jež vedlo k vydání Nařízení 2093, bylo odlišného charakteru než šetření, které prováděl Evropský úřad pro boj proti podvodům (dále jen „OLAF“), a jehož závěry uvedl OLAF v závěrečné zprávě. Z Nařízení 2093 totiž jasně plyne, že zpracování trubek dovezených z Číny do Indie mělo hospodářské opodstatnění a představovalo podstatnou a zásadní změnu výrobku.
8. K výše uvedenému podrobněji rozvedla, že Prováděcím nařízením Komise (EU) 2017/272, bylo zahájeno šetření možného obcházení antidumpingových opatření uložených prováděcím nařízením Rady (EU) č. 1331/2011 na dovoz některých bezešvých trubek a dutých profilů z nerezavějící oceli pocházejících z Čínské lidové republiky (dále jen „Čína“) dovozem zasílaným z Indie bez ohledu na to, zda je u něj deklarován původ z Indie, a o zavedení celní evidence tohoto dovozu (dále jen „Nařízení o zahájení šetření“). Po provedeném šetření bylo vydáno Nařízení 2093. Dle žalobkyně je z Nařízení o zahájení šetření patrné, že se Komise v rámci šetření musela zabývat původem zboží, které bylo předmětem šetření a s ohledem na další celní politiku EU nemohla závěry z provedeného šetření přijímat bez zřetele k platným celním předpisům. V tomto směru žalobkyně odkazovala i na odůvodnění Nařízení 2093, a to zejména na bod 15, 29 až 33, 47, 48, 57, 61, 64 a 84. Z jejich obsahu je zřejmé, že šetření bylo provedeno mimo jiné i u dodavatele žalobkyně, a že se ukázalo, že tváření za studena prováděné v Indii podstatně pozměňuje výrobek a nevratně mění jeho základní vlastnosti. Při tomto postupu výrobek mění své rozměry a své fyzické, mechanické a metalurgické vlastnosti. Komise zjistila, že všichni ověřeni vyvážející výrobci v Indii prováděli zásadní změny v Indii a shledala pro tuto činnost hospodářský důvod. Pokud jde o celní předpisy vztahující se na pravidla původu Komise uvedla, že v rámci šetření týkajícího se obcházení platných opatření se při zjišťování, zda k obcházení dochází či nikoli, celní předpisy zohledňují, ale nevychází se jen výhradně z nich.
9. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný své závěry týkající se původu zboží zcela přebral ze závěrečné zprávy OLAF. Žalobkyně nesouhlasila s formalistickým výkladem žalovaného čl. 60 odst. 2 celního kodexu ve spojení s čl. 32 nařízení Komise (EU) 2015/2446 ze dne 28. 7. 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie (dále jen „Nařízení DA“) a přílohy 22-01 Nařízení DA, v níž jsou uvedena pravidla i pro určení nepreferenčního původu zboží 7034, tj. tarifní skok nebo změna dutých profilů položky 7304 49. Žalobkyně se totiž neztotožnila se závěry žalovaného, že zboží dovezené z Indie nemohlo získat nepreferenční původ, pokud nebyla splněna podmínka tzv. tarifního skoku.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

10. Žalobkyně poukázala na to, že čl. 60 odst. 2 celního kodexu stanovuje, že zboží, na jehož výrobě se podílí více než jedna země nebo jedno území, se považuje za zboží pocházející ze země nebo území, kde došlo k jeho poslednímu podstatnému hospodářsky odůvodněnému zpracování nebo opracování, které bylo provedeno v podnicích k tomu vybavených a které vyústilo v nový výrobek nebo představuje důležitý stupeň výroby. Z formulace čl. 32 Nařízení DA vyplývá, že čl. 60 odst. 2 celního kodexu má být vykládán tak, že se má za to, že k poslednímu podstatnému zpracování nebo opracování, které vyústilo v nový výrobek nebo představuje důležitý stupeň výroby, došlo v zemi či na území, kde jsou splněna pravidla stanovená v uvedené příloze, nebo které je těmito pravidly určeno, nebude-li v konkrétním případě stanoveno jinak. Zmíněné musí podle žalobkyně zahrnovat případy, kdy sice nedojde k tarifnímu skoku, ale přesto dojde k podstatnému opracování naplňujícímu základní definiční znaky uvedené v čl. 60 odst. 2 celního kodexu. V souvislosti s tím je třeba vnímat i závěry Nařízení 2093, a to zejména body 33 a 57. Žalobkyně s ohledem na shora uvedené totiž předpokládala, že Komise při znalosti výše specifikované rozhodovací praxe Soudního dvora EU učinila závěry vtělené do Nařízení 2093 zcela záměrně, a to i se zohledněním celních předpisů.
11. Žalobkyně konstatovala, že celnímu úřadu v průběhu řízení popsala a prokázala, jak proběhla výroba zboží objednaného u dodavatele, kdy jako vstupy byly použity trubky o rozměrech 60,33 mm (vnější průměr) a 3,91 mm (síla stěny) a délce 10-11,8 m. Vstupní polotovary byly u dodavatele naděleny na délky 3,5 m a opakovaně mořeny a pasivovány, žíhány v peci, rovnány a taženy za studena. Následně proběhla tlaková zkouška vodou a finální vizuální a rozměrová kontrola. Žalovaný měl posoudit, zda činnost dodavatele, žalobkyní popsaná a v řízení prokázaná, naplňuje kritéria specifikovaná v čl. 60 odst. 2 celního kodexu, a zda tedy zboží nezískalo indický původ. Jelikož žalovaný takto nepostupoval, resp. věc posuzoval v rozsahu přílohy 22-01 Nařízení DA bez zřetele k obecnému vymezení pravidel pro získávání nepreferenčního původu zboží, postupoval podle žalobkyně v rozporu se zákonem.
12. Žalobkyně dále namítala, že z důkazů, které navrhla, a to sdělení německých, polských a maďarských celních orgánů vyplynulo, že zatímco německé celní orgány clo patrně vybírají, polské a maďarské orgány tak nečinní. Žalovaný považoval postup německých celních orgánů za správný, ačkoliv žalobkyni není zřejmé proč. Žalobkyně, ač si je vědoma toho, že celní orgány nebyly rozhodnutími zahraničních celních orgánů vázány, je přesvědčena, že celní politika by měla být jednotná, řídí-li se jednotnými celními předpisy. Žalobkyně se proto domnívala, že by bylo vhodné zjistit, z jakých důvodů jedna členská země clo ukládá a druhá nikoliv. Navrhla proto soudu, aby u polských a německých celních orgánů zjistil, zda celní orgány clo podle závěrečné zprávy OLAF vybírají, a pokud ano, aby soud zajistil relevantní rozhodnutí.
13. Za podstatnou vadu řízení považovala žalobkyně to, že celní úřad v rámci řízení neprováděl žádné dokazování, nezjišťoval skutkový stav a své závěry vystavěl toliko na závěrech plynoucích ze závěrečné zprávy OLAF. Toto pochybení celního úřadu napravit žalovaný, který dokazování doplnil. Žalobkyně namítala, že žalovaný po procesní stránce zcela nahradil činnost celního úřadu a řízení se tak stalo jednoinstančním.
14. V doplnění žaloby ze dne 28. 4. 2021 žalobkyně namítala, že žalovaný nezjišťoval, jaký je obsah indických celních předpisů, kterými se řídí dovoz mezi Čínou a Indií, tj. jaké výrobky a jak jsou při dovozu značeny. Žalobkyně měla za to, že žalovaný měl nejprve zjistit a posoudit jaké výrobky byly deklarovány podle indických celních předpisů a jaká klasifikace výrobků tomu odpovídá podle evropských standardů. To žalovaný ovšem neprovedl.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Vyjádření žalovaného k žalobě

15. Žalovaný ve svém písemném vyjádření nesouhlasil s námitkami uplatněnými žalobkyní v podané žalobě. K argumentaci žalobkyně a jejím návrhům, vztahujícím se k otázce prolomení základní tříleté lhůty ke sdělení cla, žalovaný odkázal na znění čl. 103 odst. 1 a 2 celního kodexu a § 23 odst. 2 celního zákona a ustálenou judikaturu správních soudů. Žalovaný konstatoval, že Soudní dvůr EU se otázkou prolomení lhůty ke sdělení cla opakovaně zabýval, a předložení předběžné otázky je proto nadbytečné. Z judikatury Soudního dvora EU a českých správních soudů jednoznačně podle žalovaného vyplývá, že k prolomení tříleté lhůty pro sdělení cla je dostatečné, když celní orgány odůvodní své podezření, že čin, v důsledku kterého vznikl celní dluh, v době, kdy byl spáchán, teoreticky mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení podle právní úpravy státu dovozu. Celní orgány nemají a ani nemohou prokazovat, že byl skutečně trestní čin spáchán a nemohou se zabývat stanovením konkrétní osoby, která jej spáchala.
16. K žalobkyní předloženému Osvědčení o původu Zboží žalovaný uvedl, že jeho správnost, pravdivost, a i průkaznost byla vyvrácena obsahem závěrečné zprávy OLAF a dalších listin shromážděných ve správním spisu. Žalovaný podotkl, že netvrdil, že by žalobkyní předložené Osvědčení o původu nebylo pravé. Nadto vydávání osvědčení o indickém nepreferenčním původu indickou obchodní komorou není založeno na mezinárodní dohodě, na jejímž základě by měly unijní orgány zasílat Osvědčení o původu k následné verifikaci orgánům země vývozu. Ani unijní právní předpisy takový postup nepředpokládají. Neprovedení verifikace proto nemůže být procesní vadou celního řízení.
17. K další námitce žalovaný uvedl, že o žádosti žalobkyně o prominutí cla nerozhodoval, neboť tato žádost nebyla předmětem tohoto řízení.
18. K argumentaci žalobkyně Nařízením 2093 žalovaný uvedl, že toto nařízení se zabývá výsledky šetření Komise v Indii podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie (dále jen „základní nařízení“), zejména podle jeho čl. 13. Žalovaný zdůraznil, že se na str. 12 až 15 napadeného rozhodnutí č. 1 podrobně zabýval obsahem tohoto právního předpisu a vysvětlil, že Komise vyšetřováním v Indii ověřovala, zda nejsou obcházena příslušná antidumpingová opatření ve smyslu základního nařízení, nikoliv ve smyslu celního kodexu a Nařízení DA. Komise neprověřovala, zda v Indii zpracovávané zboží získává původ v Indii ve smyslu čl. 60 odst. 2 celního kodexu a na něj navazujícího čl. 32 Nařízení DA. Komise zkoumala, zda neuvalí antidumpingová cla na trubky z nerezové oceli dovážené z Indie bez ohledu na to, zda bude deklarován čínský nebo indický původ, přičemž nebyl shledán důvod uvalit antidumpingová cla i na zboží indického původu.
19. Ověřením správnosti a pravdivosti deklarovaného indického původu v případech jednotlivých zásilek bezešvých trubek vyvážených do zemí Evropské unie podle pravidel obsažených v celních předpisech se zabýval až OLAF, což je v souladu s jeho pravomocí.
20. Žalovaný byl přesvědčen, že výsledky šetření Komise a výsledky šetření OLAF nejsou a ani nemohou být ve vzájemném rozporu. Uvedené unijní orgány nepostupovaly podle stejné právní úpravy a současně nebyl smysl a cíl jejich postupu totožný. Každý z orgánů zkoumal jiné skutečnosti podle jiné právní úpravy a jejich dopad na odlišné oblasti činnosti EU a členských států. Pro daný případ je podstatné, že obsah pravidel o původu zboží OLAF s Komisí konzultoval a závěrečná zpráva OLAF byla Komisi zaslána. Tzn. Komise byla o postupu OLAF a jeho výsledcích informována.

21. Žalovaný nesouhlasil s námitkou žalobkyně, že zcela převzal argumentaci uvedenou v závěrečné zprávě OLAF. Žalovaný vyhodnotil skutečnosti zjištěné vyšetřováním OLAF shrnuté do závěrečné zprávy a porovnal je s obsahem listin předložených žalobkyní a s obsahem listin, které do spisu sám opatřil, včetně listin pocházejících od indického vývozce a jím zvoleného znalce. Na zjištěné skutečnosti pak žalovaný aplikoval platné právní předpisy. V odůvodnění napadeného rozhodnutí č. 1 je podrobně popsáno, jakým způsobem žalovaný platnou právní úpravu interpretoval. Žalovaný na základě zjištěných skutečností dospěl k závěru, že žalobkyní dovezené zboží přepracováním v Indii nemohlo podle platné právní úpravy získat indický původ a ponechalo si původ čínský. Právě proto podléhá antidumpingovému clu.
22. Žalovaný přisvědčil žalobkyni, že postup celních orgánů by měl být jednotný. Nesouhlasil však s tím, že by označil postup německých orgánů za správný a postup maďarských orgánů za nesprávný. Vyjádřením německých celních orgánů a vyjádřením OLAF ze dne 9. 11. 2020, jehož přílohou bylo 20 výstupů z evidence cla, žalovaný pouze doložil, že německé orgány v 19 případech a polské orgány v jednom případě vybraly na základě závěrečné zprávy OLAF antidumpingové clo.
23. K žalobní námitce, že řízení ve věci dodatečného vyměření cla bylo fakticky jednoinstančním, žalovaný zdůraznil, že prvostupňové řízení a odvolací řízení spolu tvoří jeden celek a teprve rozhodnutím vydaným v odvolacím řízení je o předmětu řízení pravomocně rozhodnuto. Žalovaný v postavení odvolacího orgánu vystupuje ve dvojí roli. Jednak je orgánem, který přezkoumává zákonnost rozhodnutí správce daně a správnost jeho postupu v předchozím daňovém řízení, zároveň však, v případě zjištění vadného postupu či vadného rozhodnutí je tím, kdo tyto vady odstraňuje a napravuje.

Doplnění vyjádření žalovaného a další jeho vyjádření

24. V podání ze dne 25. 1. 2022 žalovaný poukázal na skutečnost, že Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 17. 1. 2022, sp. zn. 52 Af 28/2021, vydaným v obdobné věci, žalobu daňového subjektu zamítl.
25. V podání ze dne 18. 1. 2023 žalovaný uvedl, že tvrzení žalobkyně o odlišnosti indického celního sazebníku považuje za liché, neboť sazební řazení podle celního sazebníku je totožné jak pro EU, tak pro Indii.

Ústní jednání

26. Při ústním jednání, které se konalo před soudem dne 24. 1. 2023, zopakovali účastníci svá stanoviska. Zástupce žalobkyně setrval na tom, že v daném případě uplynula základní tříletá prekluzivní lhůta pro doměření cla, přičemž zdůraznil svůj nesouhlas s žalovaným tvrzenou existencí protiprávního jednání, když v dané věci nebyla naplněna subjektivní stránka trestného činu. Navrhl, aby soud předložil předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „SDEU“), zda se mají celní orgány při své úvaze o tom, zda došlo k prolomení tříleté prekluzivní lhůty, zabývat všemi znaky trestného činu, resp. zda byly naplněny, a to především otázkou zavinění.
27. Pověřený pracovník žalovaného při jednání uvedl, že byly splněny veškeré podmínky pro prolomení prekluzivní lhůty. Uvedl, že indické orgány byly uvedeny v omyl, v podstatě byly přesvědčeny, že žalobkyní dovezené trubky byly vyráběny z dutých profilů proto, aby získaly indický původ. Podstatou tohoto jednání byl však zisk výhody, aby nebylo doměřeno antidumpingové clo z čínských trubek, kterému tyto trubky podléhají.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

První rozsudek soudu a rozhodnutí o kasační stížnosti

28. Dne 24. 1. 2023 vydal soud ve věci svůj první rozsudek, č. j. 16 Af 19/2021-107, jímž žalobu jako nedůvodnou zamítl. Dospěl k závěru, že k uplynutí tříleté prekluzivní lhůty pro oznámení cla nepochybně došlo, avšak přisvědčil žalovanému, že lhůta byla prodloužena podle čl. 103 odst. 2 celního kodexu, a byť celní úřad odůvodnil prolomení tříleté lhůty jen stroze, tuto vadu, v souladu se zásadou jednotnosti řízení odstranil žalovaný, který v napadeném rozhodnutí úvahu celního úřadu dostatečně podrobně a srozumitelně doplnil.
29. Soud dal rovněž žalovanému za pravdu v tom, že z čl. 60 odst. 2 celního kodexu ve spojení s čl. 32 Nařízení DA a jeho přílohou 22-01 plyne, že pro získání původu ocelových bezešvých trubek a trubek z nerezavějící oceli tažených nebo válcovaných za studena v určité zemi je nezbytné, aby buďto došlo k tzv. tarifnímu skoku, což znamená, že by musely být v té které zemi vyrobeny z jiných výrobků než ze železa a oceli zařazených pod číslo 7304, anebo by musely tyto výrobky být vyrobeny z tzv. dutých profilů zařazených do položky 7304 49. K získání indického původu nemohlo postačit, že společnost Maxim Tubes zboží v Indii zpracovala tvářením za studena, protože finální výrobek nebyl odlišně tarifně zařazen a ani nebyl vyroben z dutých profilů. Přestože žalobkyně doložila faktury a certifikáty čínského výrobce ZHEJIANG BOSHENG STAINLESS STEEL MANUFACTURING CO., LTD., a důkazy o tom, že toto zboží bylo v Indii zpracováno (tzv. tvářením za studena), v těchto podkladech bylo zboží výslovně označeno jako *bezešvé trubky z nerezavějící oceli*. Ač do Indie dovezené čínské trubky prošly technologicky náročným zpracováním za studena, které vedlo ke změně jejich rozměrů, stále se jednalo o přepracování trubek tarifního čísla 7304 na jiné trubky stejného tarifního čísla.
30. Judikaturu, již argumentovala žalobkyně, soud neaplikoval, neboť byla vydána v době, kdy nebylo účinné obecně závazné Nařízení DA (včetně jeho příloh), které podmínku tarifního skoku jednoznačně a závazně zakotvilo. Soud nepřisvědčil žalobní námitce, že při určování původu dovezených ocelových trubek je určující Nařízení 2093, protože Komise v šetření, které předcházelo jeho vydání, nehodnotila otázku původu zboží. Zaměřovala se na hospodářskou opodstatněnost dovážení trub, trubek a dutých profilů z Číny do Indie po zavedení antidumpingových cel na toto zboží v roce 2011, a zda tyto praktiky nevedou k obcházení antidumpingových opatření. Soud shledal, že z Nařízení 2093 neplyne, že k získání indického původu u zboží dovezeného z Číny postačuje tvářením za studena, ke kterému v Indii dochází. Původ zboží v souladu s ustanoveními o původu zboží dle celního kodexu a Nařízení DA zkoumal až OLAF.
31. Proti prvnímu rozsudku podala žalobkyně kasační stížnost. Nejvyšší správní soud ji posoudil jako důvodnou, a proto rozsudkem ze dne 27. 9. 2023, č. j. 4 Afs 119/2023-48, (dále též jen „zrušující rozsudek“) rozsudek soudu ze dne 24. 1. 2023, č. j. 16 Af 19/2021-107, zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.
32. Nejvyšší správní soud se totiž neztotožnil s odůvodněním prvního rozsudku, pokud v něm soud akceptoval závěry žalovaného, že zboží nemohlo nabýt indický původ operacemi provedenými v Indii, neboť jejich výsledkem nebyl tzv. tarifní skok (zboží dovezené z Číny do Indie i zboží vyvezené z Indie do Evropské unie shodně spadají pod položku HS 7304) a ani nebylo vyrobeno z dutých profilů položky HS 7304 49.
33. Při svém rozhodnutí vycházel Nejvyšší správní soud především z rozsudku SDEU ze dne 21. 9. 2023 ve věci C-210/22, *Stappert*. Konstatoval, že se v tomto rozsudku „SDEU zabýval platností základního pravidla pro určení původu zboží, které je stanoveno v nařízení DA pro zboží podpoložky HS 7304 41. Právě do této podpoložky harmonizovaného systému bylo zařazeno Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zboží dovezené stěžovatelkou. SDEU v uvedené věci vyložil aktuálně účinnou právní úpravu (tedy zejména čl. 60 odst. 2 a čl. 62 celního kodexu a nařízení DA), která je aplikovatelná i na věc projednávanou Nejvyšším správním soudem. Potvrdil přitom, že závěry dřívější judikatury, podle níž Komise sice disponuje určitým prostorem pro uvážení, pokud jde o stanovení podrobnějších pravidel určení původu konkrétního druhu zboží, ovšem přijatá pravidla nemohou být založena na zjevně nesprávném posouzení ve vztahu ke kritériím obsaženým v čl. 60 odst. 2 celního kodexu, se uplatní i za účinnosti nového právního rámce. Zdůraznil, že přepracování zboží, v jehož důsledku nastane tzv. tarifní skok, svědčí o tom, že došlo k podstatnému zpracování či opracování zboží ve smyslu čl. 60 odst. 2 celního kodexu. K tomu však může dojít i v případech, kdy v důsledku provedených operací nedochází k tzv. tarifnímu skoku.“

34. Nejvyšší správní soud konstatoval, že „SDEU vyšel z toho, že základní pravidlo aplikující se na zboží podpoložky HS 7304 41 má dvě alternativy: pravidlo tzv. tarifního skoku je doplněno pravidlem, že změnu původu zboží zakládá i zpracování dutých profilů podpoložky HS 7304 49. Právě tato druhá alternativa základního pravidla vztahující se na duté profily podpoložky HS 7304 49 zakládá neodůvodněnou nerovnost. V důsledku ní se totiž jinak přistupuje k situaci, kdy dutý profil podpoložky HS 7304 41 vznikne úpravou za studena dutého profilu podpoložky HS 7304 49, a jinak k situaci, kdy trouba či trubka podpoložky HS 7304 41 vznikne úpravou za studena z jiné trouby či trubky podpoložky HS 7304 49, ačkoliv v obou situacích je povaha zpracovatelských operací obdobná a vlastnosti vstupního a výstupního zboží jsou odlišné. Odkázal na nařízení 2093, v němž je konstatováno, že tváření za studena prováděné v Indii podstatně pozměňuje výrobek a nevratně mění jeho základní vlastnosti. Při tomto postupu výrobek mění své rozměry a své fyzické, mechanické a metalurgické vlastnosti. SDEU dovedl neplatnost základního pravidla obsaženého v nařízení DA platného pro zboží podpoložky HS 7304 41 pro rozpor s čl. 60 odst. 2 celního kodexu, a to v rozsahu, v němž vylučuje, aby vliv na původ zboží mělo opracování trub a trubek podpoložky HS 7304 49 za studena, jehož výsledkem jsou trouby a trubky spadající do podpoložky HS 7304 41. SDEU závěrem vysvětlil, že základní pravidlo pro určení původu, které se vztahuje na duté profily podpoložky HS 7304 49, musí být rozšířeno rovněž na trouby a trubky podpoložky HS 7304 49.“
35. Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud konstatoval, že byl nesprávný závěr soudu, podle něhož je irelevantní argumentace žalobkyně, pokud poukazovala na rozsah zpracování a opracování zboží společností Maxim Tubes v Indii, když v jeho důsledku nedošlo k tzv. tarifnímu skoku. Poukázal na aktuální judikaturu SDEU z níž vyplývá, že pravidla původu stanovená v Nařízení DA je třeba konfrontovat s podmínkami uvedenými v čl. 60 odst. 2 celního kodexu, a zdůraznil, že pro posouzení původu zboží dovezeného žalobkyní na celní území Evropské unie je plně aplikovatelný závěr, k němuž dospěl SDEU v rozsudku *Stappert*. Nejvyšší správní soud shrnul skutková zjištění, tedy že závilka trubek propuštěná do volného oběhu na základě celního prohlášení žalobkyně (trubky položky HS 7304 41) byla vyrobena v Indii z čínských trubek dokončených za tepla (položka HS 7304 49), které společnost Maxim Tubes pořídila u čínského dodavatele a které byly vyrobeny v Číně. S odkazem na závěry obsažené v rozsudku *SDEU Stappert* (přepracování trubek položky HS 7304 49 na trubky položky HS 7304 41 má za následek, že výsledné zboží má původ v zemi, kde došlo k opracování, které založilo tuto změnu tarifního zařazení) a s konstatováním, že takovéto opracování bylo v daném případě provedeno v Indii v zařízení společnosti Maxim Tubes, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že trubky dovezené žalobkyní na celní území Evropské unie z Indie mají indický původ, a první rozsudek soudu posoudil jako nezákonné.

Další stanoviska stran po zrušení prvního rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

36. Poté, co Nejvyšší správní soud zrušil první rozsudek, zaslal žalovaný vyjádření k závěrům obsaženým v rozsudku 27. 9. 2023, č. j. 4 Afs 119/2023-48. Tyto rozporoval, neboť měl za to, že Nejvyšší správní soud vycházel při rozhodnutí z nesprávného skutkového stavu. Konstatoval, že v daném případě bylo na rozdíl od případu řešeného před SDEU vyšetřováním OLAF jednoznačně prokázáno, že z Číny do Indie byly dováženy bezešvé trubky položky 7304 11, které již splňovaly průmyslový standard ASTM A312. Tyto podstatně více a pokročileji zpracované čínské trubky pak byly v Indii přepracovány na trubky položky 7304 41. V Indii tedy docházelo k přepracování mnohem pokročileji zpracovaných čínských trubek položky 7304 11 na trubky položky 7304 41. To vše za účinnosti přímo závazného pravidla původu daného zněním přílohy 22-01 Nařízení DA, které připouští změnu původu pouze tehdy, pokud dojde k výrobě z produktů jiného tarifního čísla (zpravidla plné tyče, ingoty nebo jiné plné polotovary) nebo z dutých profilů položky 7304 49. Po zásahu SDEU dochází ke změně původu i tehdy, pokud dojde k přepracování trub/trubek položky 7304 49 na výrobky (duté profily, trouby/trubky) položky 7304 41. Podle závazných pravidel původu publikovaných zněním přílohy 22-01 Nařízení DA však nezakládá změnu původu přepracování trubek položky 7304 11 na trubky položky 7304 41. Takové pravidlo platná a účinná právní úprava neobsahuje ani po zásahu SDEU. Právě k této skutečnosti Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku vůbec nepřihlédl, ačkoliv bylo v žalovaném rozhodnutí opakovaně zdůrazněno, že v Indii byly prokazatelně přepracovány čínské trubky položky 7304 11. To zjistil již OLAF na základě přímých sdělení indického vývozce a na základě obsahu indických celních databází.
37. Žalovaný připustil, že v napadeném rozhodnutí uvedl, že v Indii došlo k výrobě z čínských trubek položky 7304 49, jednalo se o zcela zřejmou chybu v psaní, navázanou na argumentaci týkající se rozdílů mezi dutými profily položky 7304 49 a troubami/trubkami položky 7304 49. Žalovaný vycházel v době svého rozhodování z tehdy řádně publikovaného pravidla původu pro výrobky položky 7304 41, kdy alternativou k CTH byla výhradně změna dutých profilů položky 7304 49, a nikoliv změna z trub/trubek položky 7304 49. Z těchto důvodů a s ohledem na argumentaci žalobkyně se žalovaný logicky zaměřil na vyložení rozdílu mezi troubami/trubkami a dutými profily položky 7304 49 a dopustil se nepřesného vyjádření. V této souvislosti pak žalovaný uzavřel, že je zcela lhostejné, zda byly v Indii přepracovány čínské trubky položky 7304 11, 7304 41 nebo 7304 49, podstatné bylo, že se nejednalo o duté profily položky 7304 49. K tomu poukázal na str. 24 napadeného rozhodnutí. Nicméně z obsahu napadeného rozhodnutí (str. 9, 10, 17, 19 a 29) a z obsahu spisu je dle žalovaného zcela evidentní, že do Indie byly dováženy z Číny trouby/trubky položky 7304 11 a právě ty byly v Indii přepracovány na trubky položky 7304 41 vyvezené do České republiky. Stejně skutečnosti vyplývají ze zprávy OLAF i z vyjádření samotného indického vývozce, které jsou součástí spisu.
38. Dle žalovaného je po zásahu SDEU podstatné, zda byly v Indii přepracovány výrobky položky 7304 49 nebo se jednalo o výrobky s jiným sazebním zařazením, neboť SDEU nezměnil přímo závazná a aplikovatelná pravidla původu tak, že by důvodem ke změně původu bylo přepracování trubek položky 7304 11 na trubky položky 7304 41.
39. Žalovaný byl toho názoru, že pokud Nejvyšší správní soud vycházel z jiného (irelevantního) skutkového stavu, pak není soud jeho právním posouzením vázán.
40. Žalobkyně k tomuto vyjádření žalovaného zdůraznila s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, že soud je dle § 110 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem, a to i tehdy, pokud by s právními závěry anebo skutkovým hodnocením Nejvyššího správního soudu Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nesouhlasil. Vyjádření žalovaného je přitom dle žalobkyně nepřesné, zavádějící a účelové. Dle žalobkyně se žalovaný snaží navodit dojem, že Nejvyšší správní soud vycházel z jiného skutkového stavu, přičemž se jedná o skutkový stav, který zjistil žalovaný, a který sám vtělil do napadeného rozhodnutí.

41. Žalobkyně citovala odstavce 25 a 26 napadeného rozhodnutí a konstatovala, že z jeho odůvodnění tak jednoznačně vyplývá, že vstupním materiálem pro výrobu žalobkyní dovezeného zboží byly trouby, trubky položky HS 7304 49. Pokud žalovaný poukazoval na to, že v napadeném rozhodnutí uvedl, že z Číny do Indie byly dováženy trouby pod položkou 7304 11, případně na jiných místech uvedl, že se jednalo o trubky položky HS 7304, pak tyto úvahy se týkaly obecných údajů o dovozu mezi Čínou a Indií.

Nové posouzení věci soudem

42. Poté, co Nejvyšší správní soud zrušil první rozsudek ve věci, přezkoumal soud znovu napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. S ohledem na závazný právní názor vyjádřený Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku soud shledal, že v daném případě došlo k prekluzi práva žalovaného dodatečně žalobci zúčtovat clo.
43. Nejprve však považuje soud za potřebné, vysvětlit žalovanému, že právní názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu je závazný jak pro účastníky řízení a osoby zúčastněné, tak pro krajský soud. Závazným právním názorem je nutno rozumět především tu část odůvodnění rozhodnutí, která přímo souvisí s projednávanou věcí a je v přímém vztahu k důvodu zrušení rozhodnutí krajského soudu. Vázanost krajského soudu právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným ve zrušujícím rozhodnutí je komplexní a zakládá krajskému soudu povinnost v dalším řízení tento názor respektovat. Tato zásada je stanovena v § 110 odst. 4 s. ř. s. a je jí zaručen mj. požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti soudního rozhodnutí vycházející ze základních atributů právního státu a naplňující základní principy spravedlivého procesu.
44. Lze přisvědčit žalovanému, že vázanost soudu lze [event. správního orgánu při postupu podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.] při změně skutkového a právního stavu věci prolomit. Pokud totiž ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud uloží krajskému soudu doplnit dokazování ve věci nebo jej zaváže svým právním názorem, pro jehož respektování je nezbytné doplnit v určitých směrech dosud zjištěný skutkový stav, krajský soud se za nově zjištěného skutkového stavu může od vysloveného názoru odchýlit, povede-li taková změna skutkového stavu k jinému právnímu posouzení věci. Rozhodně však nelze prolomit vázanost soudu právním názorem Nejvyššího správního soudu a rozhodnout v rozporu se zrušujícím rozhodnutím jenom proto, že soud, event. účastníci mají za to, že Nejvyšší správní soud vydal své rozhodnutí na základě nesprávného skutkového stavu. Přehodnocovat rozhodnutí a posuzovat správnost zjištění, z nichž Nejvyšší správní soud při svém rozhodnutí vycházel, vskutku krajskému soudu ani účastníkům nepřísluší. Vzhledem k tomu, že v daném případě byl zjištěn skutkový stav v rozsahu potřebném pro rozhodnutí soudu, a vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud nezrušil první rozsudek pro nedostatečně zjištěný skutkový stav a neuložil soudu doplnění dokazování, jehož výsledky by mohly dosud zjištěný skutkový stav změnit, nelze se (rovněž s ohledem na platnost právních předpisů a aktuálnost příslušné judikatury) od závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu jakkoli odchýlit. Proto soud při svém rozhodnutí vycházel z právních závěrů, vyslovených v rozsudku ze dne 27. 9. 2023, č. j. 4 Afs 119/2023-48, jimiž je dle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

45. Navíc tvrzení žalovaného, které předestřel jako obranu proti závěrům zrušujícího rozsudku, že při svém rozhodnutí vycházel z toho, že dovezené trubky položky 7304 41 byly v Indii přepracovány z čínských trubek položky HS 7304 11, neodpovídá obsahu spisu, je v rozporu s napadeným rozhodnutím a zcela se míjí s obsahem jeho odůvodnění. Není pravdou, že Nejvyšší správní soud vycházel z nesprávného skutkového stavu, resp. z jiného skutkového stavu, než z něhož vycházel žalovaný.
46. Předně, žalovaný opakovaně v napadeném rozhodnutí zdůrazňoval, že „je zcela lhotečné, zda jde o trubky položky 7304 11, 7304 41 nebo 7304 49“, když pro žalovaného bylo podstatné pouze to, že „jejich přepracováním v Indii nedochází ke změně tarifního čísla a tím ani k získání indického referenčního původu“ (předposlední odstavec strany 24 napadeného rozhodnutí), což vyplývá i z předposledního odstavce strany 36 napadeného rozhodnutí, kdy podle žalovaného „vstupním materiálem pro výrobu v Indii byly čínské trubky čísla 7304 a v důsledku toho jsou odvolatelem dovezené trubky čínského původu (přepracováním za studena v Indii indický původ nezískaly) a podléhají antidumpingovému clu.“ Na straně 25 napadeného rozhodnutí ve 2. a 3. odstavci učinil žalovaný zjištění, že „z obsahu podkladů, které předložil odvolatel v průběhu kontroly po propuštění zboží a současně z obsahu vyjádření indického znalce obsahujícího popis výroby produktů, které Maxim Tubes používá jako surovinu pro vlastní produkci, jednoznačně vyplývá, že do tuzemska dovezené trubky byly zhotoveny v Indii z čínských trubek (dle standardu ASTM A-312) dokončených za tepla z nerezavějící oceli. Čínské trubky byly vyráběny metodou prorážení a následně byly upraveny na frézovací stoličce a napínací stoličce a byly do Indie dodány v takové kvalitě, že splnily podmínky technických norem pro hotové trubky. V Indii došlo ke zpracování dovezených trubek operacemi za studena tak, že došlo k podstatnému zmenšení průměru a tloušťky stěny původních čínských trubek. Již na tomto místě by bylo možné učinit závěr, že Maxim Tubes přepracovala trubky (nikoliv duté profily) čísla 7304 (položky 7304 49) na trubky čísla 7304 (položky 7304 41). Ačkoliv se jednalo o rozsáhlé, technologicky i energeticky náročné zpracovatelské operace, které mají hospodářské odůvodnění (jak mj. zjistila i Komise), nebyly splněny podmínky pro získání nepreferenčního původu v Indii podle přílohy 22-01 DA pro hutní výrobky položky 7304 41“ a následně provedl žalovaný souhrn svých zjištění a shledal, že „má po vyhodnocení všech výše uvedených listin za prokázané, že zásilka trubek propuštěná do volného oběhu na základě výše uvedeného celního prohlášení (trubky položky 7304 41 o průměru 48,3 mm a síle stěny 2 mm) byla vyrobena v Indii z čínských trubek dokončených za tepla (položka 7304 49 o průměru 60,33 mm a síle stěny 3,91 mm), které Maxim Tubes pořídila u čínského dodavatele a současně bylo čínským certifikátem doloženo, že tyto trubky byly vyrobeny v Číně.“
47. Pro rozhodnutí žalovaného tedy byla, dle obsahu napadeného rozhodnutí, podstatná ta skutečnost, že v Indii došlo k přepracování již dokončených trub a trubek číslo 7304 na trouby a trubky jiných rozměrů, které byly následně vyváženy do zemí EU, přičemž se nejednalo o přepracování dutých profilů, které jsou rovněž zařazeny do položky 7304 49. O tom svědčí i žalovaným provedené negativní zjištění (předposlední odstavec strany 26 napadeného rozhodnutí), že žalobkyně neprokázala, že předmětné trubky byly vyrobeny z dutých profilů položky 7304 49. Zmiňoval-li se žalovaný v napadeném rozhodnutí o položce 7304 11, pak pouze s tvrzením, že „pokud byly předmětné trubky v okamžiku dovozu použitelné pro ropovody nebo plynovody a tím i oprávněně před indickými orgány deklarované pod položkou 7304 11, není ze shromážděných podkladů zřejmé a není to ani rozhodné. Každopádně do položky 7304 11 nespádají duté profily“ (první odstavec str. 29 napadeného rozhodnutí).

48. Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že žalovaný měl v řízení za neprokázané, že trubky dovezené z Číny byly zařazeny do položky 7304 11. Povinnost žalobkyně uhradit dovozní clo opřel žalovaný o závěr, učiněný ze všech shromážděných podkladů, z nichž vyplynulo, že žalobkyně dovezla z Indie (od Maxim Tubes) bezešvé trubky z nerezové oceli spadající do položky 7304 41, které byly v Indii vyrobeny úběrem za studena z čínských trubek položky 7304 49. Zpracováním v Indii tyto trubky podle platných pravidel původu pak dle žalovaného nezískaly indický nepreferenční původ, jsou původu čínského a podléhají antidumpingovému clu (první odstavec strany 26 napadeného rozhodnutí).
49. Jestliže sám žalovaný ze všech provedených důkazů dospěl k závěru, že trubky položky 7304 41 propuštěné do volného oběhu na základě předmětného celního prohlášení byly vyrobeny v Indii z čínských trubek položky 7304 49, pak je evidentní, že Nejvyšší správní soud rozhodoval o kasační stížnosti žalobkyně na základě totožného skutkového stavu jako žalovaný.
50. Závěr žalovaného, opřený o provedené dokazování a o němž nemá soud pochybnosti, tj. že předmětné trubky byly vyrobeny v Indii z trubek položky 7304 49, a nikoli 7304 11, pak odůvodňuje i výrok I. tohoto rozsudku, jímž byl zamítnut návrh žalovaného na přerušení řízení.
51. V podáních doručených soudu dne 20. 12. 2023 a dne 26. 1. 2024 žalovaný navrhoval, aby soud řízení přerušil. Svůj návrh odůvodnil tím, že Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci podal SDEU k řešení předběžnou otázku, a má za to, že její řešení dopadne i na daný případ. Současně s návrhem předložil usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 23. 1. 2024, č. j. 60 Af 13/2021-184, jímž uvedený soud výrokem I. požádal SDEU o rozhodnutí o tom, zda je platné základní pravidlo určování původu uvedené u položky 7304 41 harmonizovaného systému popisu a číselného označování zboží stanovené v příloze 22-01 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446 v rozsahu, v němž vylučuje, že pro změnu původu za tepla dokončených trubek položky 7304 11 splňujících normu ASTM A312, je dostačující jejich zpracování za studena (úběrem za studena), a výrokem II. řízení přerušil.
52. Podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. může předseda senátu řízení usnesením přerušit, jestliže zjistí, že probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé nebo takové řízení sám vyvolá.
53. Vzhledem k tomu, že SDEU má k žádosti Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci řešit určování původu trubek položky 7304 11 a vzhledem k tomu, že předmětem tohoto řízení trubky položky 7304 11 (jak je uvedeno výše) nejsou, pak řízení SDEU o výkladu práva EU k této otázce, resp. jeho výsledek, nemůže mít vliv na rozhodnutí soudu v dané věci. Proto soud návrhu žalovaného nevyhověl a řízení nepřerušil.
54. Následně přikročil soud k řešení zásadní žalobní námitky, týkající se prekluze práva žalovaného dodatečně žalobkyni zúčtovat clo.
55. Podle čl. 103 odst. 1 celního kodexu *„[c]elní dluh nelze dlužníkovi oznámit po uplynutí lhůty tří let ode dne vzniku celního dluhu.“*
56. Podle čl. 103 odst. 2 celního kodexu platí, že *„[p]okud celní dluh vznikl v důsledku činu, který v době, kdy byl spáchán, mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení, prodlouží se tříletá lhůta uvedená v odstavci 1 na nejméně pět a nejvýše deset let v souladu s vnitrostátním právem.“*
57. Z § 23 odst. 1 a 2 celního zákona vyplývá, že *„[p]ro účely určení, zda došlo ke stanovení cla ve lhůtě pro stanovení cla, se za stanovení cla považuje oznámení rozhodnutí o jeho stanovení. Clo Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.“*

lze stanovit do 10 let ode dne vzniku celního dluhu, pokud přímo použitelný předpis Evropské unie stanoví, že lhůtu pro stanovení cla lze prodloužit.“

58. V dané věci bylo zjištěno, a tato skutečnost není ani mezi účastníky sporná, že žalobkyně podala celnímu úřadu celní prohlášení s návrhem na propuštění zboží dne 6. 1. 2017. Protože dodatečný platební výměr č. 1, jímž bylo žalobkyni dodatečně vyměřeno clo, je datován dnem 19. 2. 2020, je nepochybné, že došlo k uplynutí tříleté prekluzivní lhůty pro oznámení cla. Konečně ani tato skutečnost není mezi účastníky sporná. Pokud by tedy nedošlo k prolomení tříleté lhůty pro doměření cla, bylo by na místě žalobě vyhovět již pro důvodnost první žalobní námitky. Esenciální podmínkou pro posouzení důvodnosti této námitky tedy bylo vyřešení otázky, zda byl správný úsudek celních orgánů o prolomení tříleté lhůty ve smyslu citovaného čl. 103 odst. 2 celního kodexu. Ve světle závěrů obsažených ve zrušujícím rozsudku je třeba učinit závěr, že nikoli.
59. Do účinnosti celního kodexu, tj. do 1. 6. 2016, byl v účinnosti celní kodex Společenství, který řešil prekluzivní lhůtu a její prolomení v čl. 221 odst. 3 a později v čl. 221 odst. 4. Po dobu účinnosti celního kodexu Společenství vznikala judikatura SDEU i judikatura Nejvyššího správního soudu na judikaturu SDEU navazující ohledně výkladu právní úpravy prekluze celního dluhu. Pro účely předmětného řízení je třeba zmínit rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2018, č. j. 4 Afs 152/2019-68, v němž k aplikaci čl. 221 odst. 4 celního kodexu Společenství (*vznikne-li celní dluh v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, může být výše dluhu sdělena dlužníkovi za podmínek stanovených platnými předpisy i po uplynutí tříleté lhůty zmíněné v odstavci 3*) bylo konstatováno, že k uplatnění prodloužení lhůty dle tohoto článku postačí přezkoumatelná úvaha správního orgánu, ze které vyplývá, že celní dluh vznikl v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný. Podle rozsudku SDEU ze dne 16. 7. 2009 ve spojených věcech Snauwaert a další a Deschaumes sp. zn. C-124/08 a C-125/08 může být částka cla sdělena dlužníkovi po uplynutí lhůty tří let, pokud následkem trestného činu nemohly celní orgány původně určit přesnou částku cla dlužného ze zákona, a to i tehdy, není-li uvedený dlužník pachatelem tohoto činu. Sdělení dlužného cla se neomezuje pouze na dlužníka, který je pachatelem trestného činu. Článek 221 odst. 3 celního kodexu Společenství musí být vykládán v tom smyslu, že celní orgány mohou dlužníkovi platně sdělit částku cla dlužného ze zákona po uplynutí lhůty tří let od okamžiku vzniku celního dluhu, nebylo-li možné přesnou částku cla určit následkem trestného činu, a to i tehdy, není-li uvedený dlužník pachatelem tohoto činu.
60. Protože žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyni dovezené zboží bylo čínského původu, když v Indii provedeným přepracováním za studena nedošlo ke změně tarifního čísla a tím ani k získání indického referenčního původu, a podléhalo tudíž antidumpingovému clu, měl současně za prokázané, že osvědčení o původu zboží obsahovalo nesprávné či nepravdivé údaje o původu dovezeného zboží. Uvedl, že zúčastněné osoby žalobkyni podvedly s vědomím, že při celním řízení bude na základě jimi opatřeného osvědčení o původu kráceno antidumpingové clo a zhodnotil jednání těchto osob jako bezprostřední příčinu nevyměření správné výše cla. Ve shodě s celním úřadem konstatoval, že tyto osoby uvedeným jednáním naplnily subjektivní stránku trestného činu podvodu podle § 209 trestního zákoníku, případně zkrácení daně, poplatků a podobné povinné platby podle § 240 trestního zákoníku. Na základě těchto zjištění žalovaný shledal, že došlo k prolomení tříleté lhůty a lhůta pro oznámení celního dluhu žalobkyni tudíž neuplynula.

61. Ve světle závěrů zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu, vycházejících z rozsudku SDEU ve věci C-210/22, *Stappert*, se s výše uvedeným posouzením celních orgánů o prolomení tříleté prekluzivní lhůty nelze ztotožnit.
62. Na tomto místě považuje soud za účelné poukázat na odpověď SDEU na otázku finančního soudu v Hamburku. Ten řešil případ, kdy společnost Stappert propustila na německý trh zboží položky 7304 41, které bylo v Jižní Koreji vyrobeno z čínského zboží položky 7304 49. Německý soud položil SDEU mj. otázku týkající se platnosti základního pravidla pro určení původu položky 7304 41, které je stanoveno Nařízením DA a přílohou 22-01 a předpokládá dvě varianty určení původu: 1) změnu tarifního čísla, 2) opracování dutých profilů položky 7304 49. SDEU uvedl, že původ zboží musí být primárně určen kritériem jeho *posledního podstatného zpracování nebo opracování* ve smyslu čl. 60 odst. 2 celního kodexu, tedy takového, *během něhož toto zboží získá své určení, jakož i specifické vlastnosti a složení, které dosud nemělo a které nemají později projít významnými kvalitativními změnami*. SDEU vyložil, že Komise při provádění čl. 60 odst. 2 celního kodexu nemůže bez zjevného důvodu vyloučit nabytí původu podobným zpracováním nebo opracováním. Dále uvedl, že „pokud jde o kritérium změny sazebního zařazení stanovené v základním pravidle, Soudní dvůr již rozhodl, že nepostačuje hledat kritéria vymezující původ zboží v sazebním zařazení zpracovaných výrobků, jelikož společný celní sazebník byl vytvořen s ohledem na své vlastní účely, a nikoli s ohledem na určování původu výrobků (...). Přestože změna sazebního zařazení zboží, ke které došlo jeho zpracováním, naznačuje, že charakter jeho zpracování nebo opracování je podstatný, nemění to nic na tom, že zpracování nebo opracování může být podstatného charakteru i v případě, že ke změně zařazení nedojde. Kritérium změny sazebního zařazení se vztahuje na většinu situací, ale neumožňuje identifikovat všechny situace, ve kterých je zpracování nebo opracování zboží podstatné.“
63. Tyto závěry převzal do zrušujícího rozsudku i Nejvyšší správní soud, když v bodě 40 konstatoval, že pokud má přepracování trubek podpoložky HS 7304 49 na trubky podpoložky HS 7304 41 za následek, že výsledné zboží má původ v zemi, kde došlo k opracování, které založilo tuto změnu tarifního zařazení, pak trubky dovezené žalobkyní z Indie mají indický původ. Za této situace není, dle názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v bodě 41 zrušujícího rozsudku, nepravdivý údaj obsažený v zajištěném a předloženém dokladu o původu zboží, že zboží je indického původu. Tento údaj je v souladu s Nařízením DA, a v důsledku této skutečnosti je „zbořena celá konstrukce protiprávního jednání zakládajícího podezření ze spáchání trestného činu, na níž je napadené rozhodnutí 1 postaveno.“
64. Soud, vázán výše uvedenými závěry zrušujícího rozsudku a rozsudku SDEU ve věci C-210/22, *Stappert*, konstatuje, že v situaci, kdy nedošlo k činu, který by mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení, a tudíž nedošlo k prolomení tříleté prekluzivní lhůty, nelze již žalobkyni dodatečně vyměřit dovozní clo. Právo dodatečně vyměřit dovozní clo je v daném případě prekludované a jako takové zaniklo a nelze je přiznat. Napadené rozhodnutí č. 1 bylo proto stiženo vadou, která měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí č. 1.
65. Napadeným rozhodnutím č. 2 byl potvrzen dodatečný platební výměr č. 2, jímž byla žalobkyně vyrozuměna o předpisu úroků z prodlení stanoveného na základě platební povinnosti doměřené žalobkyni dodatečným platebním výměrem č. 1. Napadené rozhodnutí č. 2 je tudíž přímo navázáno na napadené rozhodnutí č. 1 a musí nést stejný osud jako napadené rozhodnutí č. 1. Je tomu tak proto, že úrok z prodlení, jakožto příslušenství hlavní dluhu, zaniká, pokud zaniká dluh samotný.

66. Soud tedy uzavírá, že nárok na dodatečné vyměření cla včetně příslušenství zanikl v důsledku prekluze, napadená rozhodnutí tak byla shledána nezákonnými a soud je podle § 76 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
67. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
68. Přestože i v dalším řízení nesouhlasila žalobkyně s projednáním věci bez nařízení jednání, soud v dalším řízení již jednání nenařizoval. Tento potup mu umožnilo ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., podle něhož soud zruší napadené rozhodnutí bez jednání pro vady, spočívající v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Správnost tohoto postupu dovodil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 9. 10. 2014, č. j. 9 Afs 76/2014-51, v němž konstatoval, že vyměření nebo doměření celního dluhu po uplynutí prekluzivní lhůty je nepochybně vadou řízení před správním orgánem mající vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé a tato vada řízení je podřaditelná pod § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
69. Dalšími námitkami se soud nezabýval, neboť jejich vypořádání by postrádalo smysl v situaci, kdy posouzení v žalobě předestřených otázek nemůže být způsobilé na právě vyslovených závěrech ničeho změnit.
70. O nákladech řízení rozhodl soud za použití § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož žalobkyně měla ve věci plný úspěch, soud uložil žalovanému zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů tohoto soudního řízení ve výši 33 756 Kč. Vyčíslené náklady zahrnují jak náklady řízení před krajským soudem, tak i náklady řízení o kasační stížnosti vedeného u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Afs 119/2023. Uvedená částka tak sestává ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 6 000 Kč, z částky 12 400 Kč za čtyři úkony právní služby právního zástupce žalobkyně, po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d), účast na jednání – § 11 odst. 1 písm. g), replika na vyjádření žalovaného ke zrušujícímu rozsudku – § 11 odst. 1 písm. d)]; dále z částky 1 200 Kč za čtyři s tím související režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1, odst. 4 citované vyhlášky; dále z částky 600 Kč jakožto náhrady za čas promeškaný v souvislosti s účastí zástupce žalobkyně u jednání soudu dne 24. 1. 2023 (tj. 6 půlhodin po 100 Kč) dle § 14 odst. 1, 3 citované vyhlášky; dále z náhrady za 21 % daň z přidané hodnoty z odměny zástupce žalobkyně a výše uvedených náhrad (tj. ze 14 200 Kč) ve výši 2 982 Kč a dále z cestovného ve výši 1 460 Kč vyúčtovaného zástupcem žalobkyně k jednání u soudu dne 24. 1. 2023; a dále ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč za kasační stížnost, z částky 3 100 Kč za jeden úkon právní služby právního zástupce žalobkyně, a to podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d), a z náhrady za 21 % daň z přidané hodnoty z odměny zástupce žalobkyně a režijního paušálu (tj. z částky 3 400 Kč) ve výši 714 Kč. Soud nepřiznal žalobkyni na nákladech řízení odměnu a náhradu hotových výdajů za úkon jejího právního zástupce, spočívající v doplnění žaloby, které učinil zástupce žalobkyně hned následující den po podání žaloby. Soud neshledal z jeho obsahu žádný rozumný důvod, který bránil žalobkyni uvést v něm obsažená tvrzení již v žalobě samotné. Tento úkon proto nebyl soudem shledán účelně vynaloženým.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 19. března 2024

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.